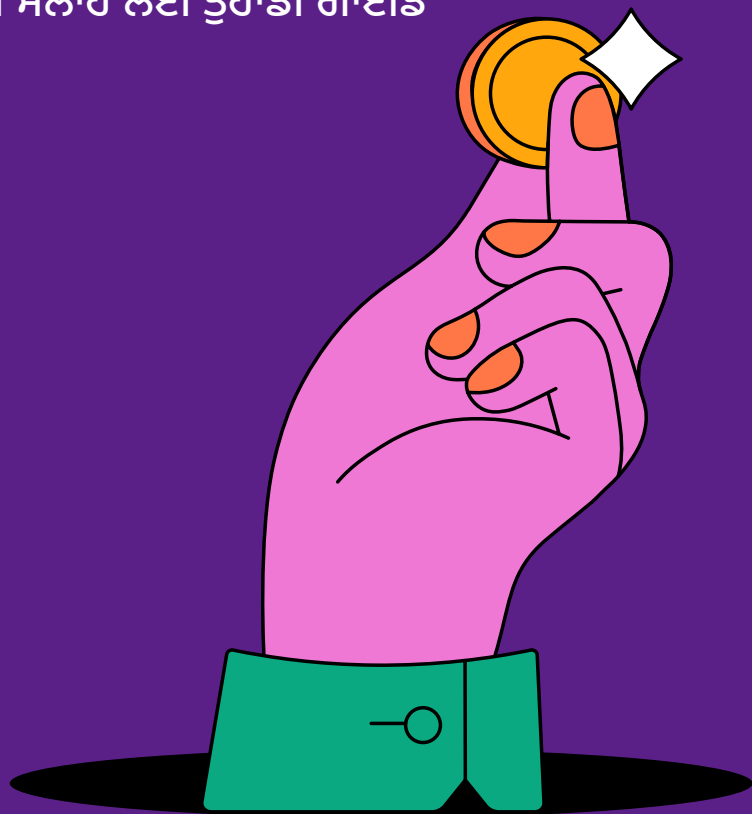

ਕਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨਪਿਟਣਾ

ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ

ਨਰਿਪੱਖ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਗਾਈਡ

ਕਰਜ਼ ਲਈ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਨਰਿਪੱਖ ਸਲਾਹ

ਅਸੀਂ StepChange Debt Charity Scotland ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਰਜ਼ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵੱਚਿ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਮੁਫਤ, ਨਰਿਪੱਖ ਮਦਦ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਲਾਇੰਟਾਂ ਨੂੰ ਲੀਹ-ਤੇ-ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਵੱਚਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਕਲਾਇੰਟਾਂ ਲਈ ਗਲਾਸਗਲੋ ਵੱਚਿ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਸਮਰਪਤਿ ਟੀਮ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਰਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਕੀ ਦਬਾਉ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਤਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉਡਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਇੱਥੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਕਰਜ਼ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਲਿ ਕੇ ਇਸਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰੀਏ।

www.stepchange.org/scotland 'ਤੇ 24/7 ਉਪਲਬਧ ਔਨਲਾਈਨ ਸਲਾਹ
ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ 0800 138 1111

ਪੜ੍ਹਾਅ-ਦਰ-ਪੜ੍ਹਾਅ ਗਾਈਡ

ਇਹ ਗਾਈਡ ਕਰਜ਼ ਦੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ,
ਮਲਿ ਕੇ ਬਜਟ ਬਣਾਉਣ, ਇਹ ਸਮਝਣ ਕੀ ਪਹਲਿ ਕਹਿੜੇ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ,
ਇਹ ਜਾਣਨ ਵੱਚਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਕੀ ਕਹਿੜੇ ਕਰਜ਼ ਸਮਾਧਾਨ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਇਸ ਗਾਈਡ ਵੱਚਿ ਕੀ ਦੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

ਪੰਨਾ 4: ਕਰਜ਼ ਦੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੰਕੇਤ

ਪੰਨਾ 5: ਛੇਤੀ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ

ਪੰਨਾ 6: ਮਦਦ ਕੀ ਲੈਣੀ ਹੈ

ਪੰਨਾ 7: ਆਪਾਤਕਾਲ ਸਹਾਇਤਾ

ਪੰਨਾ 8: ਕਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

ਪੰਨਾ 9: ਇੱਕ ਬਜਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਪੰਨਾ 12: ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪਹਲਿਕਦਮੀਆਂ
ਉੱਤੇ ਮਲਿ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

ਪੰਨਾ 13: ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਫਾਇਦਾ ਲੈਣਾ

ਪੰਨਾ 14: ਸਮਾਧਾਨ ਦੀਆਂ ਕਸਿਮਾਂ

ਪੰਨਾ 23: ਮਦਦ
ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਸਿਮਾਂ

ਇਹ ਗਾਈਡ ਪੋਲਿਸ਼ਿ, ਪੰਜਾਬੀ
ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਵੱਚਿ,
ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਜੋਂ ਵੀ
ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ
ਜਾਂ ਇੱਥੇ ਵਜ਼ਿਟਿ ਕਰੋ www.stepchange.org/scotland-guide

ਕਰਜ਼ ਦੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀ ਹਨ?

ਇਹ ਸਮਝਣ ਵੱਚਿ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਮਦਦ ਮੰਗਣਾ ਟਾਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਡਰਾਉਣਾ ਮਹਸੂਸ ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਇਹ ਮਹਸੂਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਵੱਚਿ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਂ ਕੁਝ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਘਰ ਦੇਜ਼ਰੂਰੀ ਬੱਲਿਆਂ ਜਵਿੱ ਕਿ ਗਰਿਵੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਕਰਿਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਘੱਟ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ ਜਸਿਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤੁਸੀਂ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਰੋਗੇ।
- ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਬਸ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁੜ-ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।
- ਦੇਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹੋ।
- ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।
- ਬੇਚੈਨ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵੱਚਿ ਲੀਨ ਜਾਂ ਉਦਾਸ ਮਹਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।
- ਆਪਣੇ ਚਹੇਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਹੇ ਹੋ।

ਛੋਟੀ ਮਦਦ ਪਰਾਪਤ ਕਰੋ

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹਮਿਤ ਤੋੜਦਾ ਜਾਪ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵਕਿਲਪ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੁਫਤ ਨਰਿਪੱਖ ਸਲਾਹ

ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜੋਖਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਫਾਈਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

“ਮੈਂ ਹੁਣ ਕਰਜ਼-ਮੁਕਤ ਹਾਂ,
StepChange ਤੋਂ ਮਲੀ ਮਦਦ ਲਈ
ਧੰਨਵਾਦ।”

Alannah, Elgin

ਕਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਕਉ ਲੈਣੀ ਹੈ?

- ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ ਹੈ।
- ਇਹ ਲਚਕੀਲੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਔਨਲਾਈਨ, ਫੋਨ ਉੱਤੇ, ਜਾਂ ਆਮ੍ਹਰੇ-ਸਾਮ੍ਹਰੇ ਬੈਠ ਕੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਲੀਹ-ਤੇ-ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

“StepChange ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ
ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਲੀ ਸੀ, ਕਉਕਿ
ਅਸੀਂ ਵਾਕਈ ਇੰਝ ਮਹਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਵੇਂ
ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਲਿੱ ਸਾਡੇ ਬਹਿਤਰੀਨ ਹੱਤਾਂ
ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ।”

Steve, Pittenweem

ਮਦਦ ਕਥਿ ਲੈਣੀ ਹੈ

ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਰਜ਼ ਲਈ ਸਲਾਹ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣ ਵਾਚਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

StepChange ਮੁਫ਼ਤ, ਨਰਿਪੱਖ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ
ਤੁਰੰਤ www.stepchange.org/scotland 'ਤੇ ਔਨਲਾਈਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰਿਆ ਨੂੰ ਔਨਲਾਈਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਮਾਹਰ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੋਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ Citizens Advice, ਕਾਉਂਸਲਿ ਜਾਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ Christians Against Poverty ਤੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਥਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਫ਼ਤ, ਨਰਿਪੱਖ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਲਈ ਹਚਿਕਚਿਹਟ ਮਹਸੂਸ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਕਸਿੰ ਦੇਸਤ ਜਾਂ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਸਦੱਸ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਔਨਲਾਈਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅਰੋਚਕ ਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ। ਕੁਝ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਚਾ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਹ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੈ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ 'FCA ਰਜਿਸਟਰ' ਨੂੰ ਔਨਲਾਈਨ ਲੱਭ ਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਹ ਵਵਿਸਥਿਤ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ, ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਾਤਕਾਲ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਕਰਜ਼ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੰਮੀ-ਮਿਆਦ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣੇ ਮਦਦ ਚਾਹੀਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ?

“ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਬੱਲਿ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।”

“ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕਰਿਆਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।”

ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਵਾਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਾਤਕਾਲ ਮਦਦ ਤੋਂ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਾਤਕਾਲ ਮਦਦ ਕੀ ਲੈਣੀ ਹੈ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਯੂਨੀਅਨ:

ਇਹ ਸਦੱਸਾਂ ਨੂੰ ਲੋਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਦੱਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਸਦੱਸ ਬਣਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ।

ਭੋਜਨ ਬੈਂਕ:

ਇਹ ਭੋਜਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਸਾਮਾਨ, ਟਾਇਲੇਟ੍ਰੀ ਜਾਂ ਨੈੱਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Scottish Welfare Fund:

ਇਹ ਕਾਉਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਫੰਡ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸਾ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼:

ਇਹ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਅਨੁਦਾਨ ਹਨ ਜੋ ਬਜਿਲੀ ਦੇ ਬੱਲਿ ਜਹੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵੱਧ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਤੋਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਵਾਪਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਪਾਤਕਾਲ ਮਦਦ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ ਜਾਂ
www.stepchange.org/emergency 'ਤੇ ਜਾਓ

ਕਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰਜ਼ ਵੱਚਿ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜਣਾ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਸ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਨਰਿਪੱਖ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹ ਲਾਭੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਔਨਲਾਈਨ, ਆਮ੍ਹਰੇ-ਸਾਮ੍ਹਰੇ, ਜਾਂ ਫ਼ੋਨ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇਖੇਗਾ ਅਤੇ ਲੀਹ-ਤੇ-ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਸਤਾ ਲੱਭੇਗਾ।

ਮੁਫ਼ਤ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

- ਬਜਟ ਬਣਾਉਣ ਵੱਚਿ ਮਦਦ ਕਰਨਾ।
- ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੋ।
- ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਕਰਜ਼ ਸਮਾਧਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਥਮਕਤਾ ਹਨ – ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਚਿ ਨਕਿਲ ਰਹੇ ਹੋ।

ਮੋਰਾਟੋਰੀਅਮ

ਮੋਰਾਟੋਰੀਅਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਾਇਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਚਿ ਕਸਿ ਗਤੀਵਧੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤਕ ਕਸਿ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਲਿਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰਜ਼ ਲਾਭੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਜਿਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੋਰਾਟੋਰੀਅਮ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹ ਬਾਰੇ ਤੁਰੰਤ ਵੀਡੀਓ ਲਈ ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਬਜਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਬਜਟ ਇੱਕ ਅਜਹੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਹੀ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਅਜਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਬਚਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਇਹ ਅਣਅਪੇਖਿਤ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਪਿਟਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਜਟ ਬਣਾਉਣਾ ਵਾਕਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਗਲਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਜਟ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਝ ਕਹਿਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹਾਂ।”

ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਬਜਟ ਕਵਿੱ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ?

1

ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਮਾਸਕਿ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਹਸਿਬ ਲਗਾਓ

ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਸਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਲਿਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਜੋ ਪੈਸਾ ਮਲਿਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਅਤੇ 12 ਨਾਲ ਤਕਸੀਮ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਹਸਿਬ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

2

ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਜੋ ਵੀ ਖਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

ਇਸ ਵੱਚਿ ਕਰਿਏ, ਕੱਪੜਿਆਂ, ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੇ ਬਾੱਲਿੰ ਜਹਿੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਲਣ, ਇੱਕ MOT, ਕਾਰ ਬੀਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਟ੍ਰੀਮਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਮਿ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਜਹਿੀਆਂ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਖਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤਸਵੀਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬਣੋ।

3

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਸਕਿ ਆਮਦਨੀ ਵੱਚਿ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਖਰਚੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿਓ

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਵੱਚਿ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤਨਖ਼ਾਹ, ਲਾਭ, ਜਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸਾ 'ਵਾਧੂ' ਹੈ ਜਾਂ 'ਕਮੀ'। ਵਾਧੂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਕੁਝ ਬੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਮੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਸਕਿ ਖਰਚਾ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਬਜਟ ਪਲੈਨਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਸਤ ਰਕਮ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰੋ	ਭੁਗਤਾਨ ਰਕਮ £	ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ? ਉਦਾਹਰਣ, ਸਪਤਾਹਕਿ, ਮਾਸਕਿ
ਆਮਦਨੀ		
ਕਮਾਈ		
ਹੋਰ ਕਮਾਈ		
ਖਰਚੇ		
ਭੋਜਨ ਦੀ ਖਰੀਦਾਰੀ		
ਹੋਰ ਖਰਚੇ		
ਕੁੱਲ (ਆਮਦਨੀ ਵੱਚੋਂ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣੇ)		

ਸੁਝਾਅ:

ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਰੇਲੂ ਬਾਲਿ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਸਕਿ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਬਜਟ ਵੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਮਾਸਕਿ ਰਕਮਾਂ ਵੱਚੋਂ ਬਦਲਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਪਤਾਹਕਿ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ 52 ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਫੇਰ, 12 ਦੇ ਨਾਲ ਤਕਸੀਮ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਵੱਚੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਸਕਿ ਅੰਕ ਮਲਿੰਗਾ।

ਇੱਕ ਬਜਟ ਪਲੈਨਰ ਟੈਮਪਲੇਟ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ www.stepchange.org/scotland 'ਤੇ ਜਾਓ।

ਆਪਣੀ ਪਹਲਿਕਦਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਜਟ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਬਲਿੰ ਦੇ ਨਾਲ ਤਕਸੀਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਬਲਿੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਕਾਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ:

- ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਬਲਿੰ ਭੋਜਨ, ਬਜਿਲੀ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ, ਕਰਿਆਇਆ ਅਤੇ ਕਾਉਂਸਲਿੰ ਦੇ ਟੈਕਸ ਜਹਿ ਖਰਚੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪਹਲਿੰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਬਲਿੰ ਘੱਟ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਕਾਉਂਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤਿ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ, ਛੋਟੀ-ਮਿਆਦ ਦੇ ਜਾਂ 'ਹੁਣੇ ਖਰੀਦੋ, ਬਾਅਦ ਵੱਚਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ' ਵਾਲੇ ਲੋਨ, ਪੈਸੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸਤਾਂ ਜਾਂ ਪਰਵਿਰ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੋਨ ਜਹਿ ਖਰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਰਿਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਬਲਿੰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਵਿੰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜਹਿੜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਕਰਜ਼ਾ ਲੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਬਲਿੰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਲਿੰ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਜਟ ਇੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਖਿਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੀ ਖਰੀਦਾਰੀ ਨਾਲੋਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਸਿੰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਰਪਿਰਟ

ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਲ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ TransUnion, Equifax ਜਾਂ Experian ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹਨਾਂ ਵੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ

ਇੱਕ-ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਮੁਫਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਔਨਲਾਈਨ ਐਕਸੈਸ ਕਰ ਸਕੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣਾ

ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਪਾਉਣ ਵੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ, ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇਖੇਗਾ ਜਿਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੰਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

ਲਾਭ ਸਮਰਥਨ:

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵੱਚੋਂ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਸੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ।

ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ:

ਇਹ ਬਜਟਿਲੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਜਟ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਤਕ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਖਰਚ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿੰਨੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੈਸੇ ਬਚਾਉਣਾ:

ਸਾਡੇ ਵੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਸਿ ਨਾ ਕਸਿ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਣਅਪੇਖਿਤ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬਜਟ ਤੰਗ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਗਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ੇ ਵੱਚੋਂ ਡੁਬਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਕੇ ਮਦਦ ਮਲਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੁਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਸ਼ਾਲ ਸੂਚੀ ਲਈ ਜਿਹਨਾਂ ਵੱਚੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰੋ ਜਾਂ www.stepchange.org/scotland-money 'ਤੇ ਜਾਓ

ਕਰਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ

ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ ਨਾਲ ਨਪਿਟਣ ਦੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਕਸਿ ਸਮਾਧਾਨ ਦੀ ਸਫ਼ਿਰਸ਼ਿ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਵਕਿਲਪ ਦੀ ਸਫ਼ਿਰਸ਼ਿ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੀਹ-ਤੇ-ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਕਰਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇਸ ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ।

StepChange Scotland ਇੱਕ ਵਵਿਸਥਿਤ ਚੈਰਟੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਦੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਹਿ ਕਰਜ਼ ਸਮਾਧਾਨ ਦੀ ਸਫ਼ਿਰਸ਼ਿ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ।

ਕਰਜ਼ ਸਮਾਧਾਨ ਦੀਆਂ ਕਸਿਮਾਂ

ਕਰਜ਼ ਸਮਾਧਾਨ ਦੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਨਿ ਕਸਿਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕਰਜ਼ ਸਮਾਧਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਸਿਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

1. ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੋੜਣਾ

ਇਸ ਕਸਿਮ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਸਮਾਧਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਰਜ਼ ਲੱਤੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਵੱਚਿ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਰਿਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੰਨਿ ਝੱਲ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਰਜ਼ ਵਵਿਸਥਾ ਸਕੀਮ (Debt Arrangement Scheme, DAS)

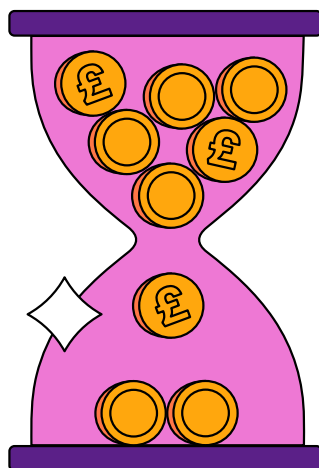
Debt Arrangement Scheme (DAS) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਤੁਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ-ਯੋਗ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਕਰਜ਼ ਲਾਭੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਵਾਪਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (DPP) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕ ਪੁੱਜਤ-ਯੋਗ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਫੇਰ, ਇਸ ਮਾਸਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਚਕਾਰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਾਅਜ਼ ਜਾਂ ਖਰਚੇ ਰੋਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਇੱਕ DPP ਤੁਹਾਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਫਾਈਲ ਉੱਤੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਰਵੇ DAS ਔਨਲਾਈਨ ਰਜਿਸਟਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤਿ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਜਾਂ ਕਾਰ।

ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਦਾਇੰਦੇ, ਕਾਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਸਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਧੇ ਦਾਇੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ ਮੋੜਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਹੋਰ ਛੇਤੀ ਮੁੜ-ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (DMP)

ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (DMP) ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਸਿ ਮਿਆਦ ਵੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕਰਜ਼ ਲਾੌਤੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਾਪਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਾੌਦੀ ਹੈ। ਮਾਸਕਿ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦਾ ਹਸਿਬ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾੌਨਾ ਝੱਲ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵਾਿਆਜ਼ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਰੋਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇੱਕ DMP ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਘੱਟ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਹਣਿ-ਸਹਣਿ ਦੇ ਖਰਚੇ ਕਵਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਰਜ਼ ਲਾੌਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਲਦੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ DAS ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ DMP ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਘੱਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਜਹਿੜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਸਿ ਕਰਜ਼ ਉਗਹਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ DMP ਲਈ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਕੁਝ ਸੰਗਠਨ ਅਜਹਿਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਲਿਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ।

ਮਾਰਗੇਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ 55 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ ਨਾਲ ਨਪਿਟਣ ਵੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਸਿ ਵੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗੇਜ਼ ਜਾਂ ਲੋਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇਕੁਇਟੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਕੁਇਟੀ ਰਲੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਵਕਿਲਪ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਕੁਝ ਲੰਮੀ-ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਸਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤਿ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਪਾਛੇ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨਾ

ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮੇਂ ਸਰਿ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵੱਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ ਜਾਂ

www.stepchange.org/homeowners 'ਤੇ ਜਾਓ

2. ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਵਹੀ-ਖਾਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬਜਟ ਦਖਿਅਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁਨਾਸਬਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਕਰਜ਼ ਲਾੌਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ ਨੂੰ ਵਹੀ-ਖਾਤੇ ਵੱਲੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤਿ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਹੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਦਵਾਲੀਆਪਣ

ਇਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਸਿਮ ਦਾ ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ।

ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਵਿਲੀਆ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਜਹਿੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਦੇਣ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਡਾ ਦਵਿਲੀਆ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ।

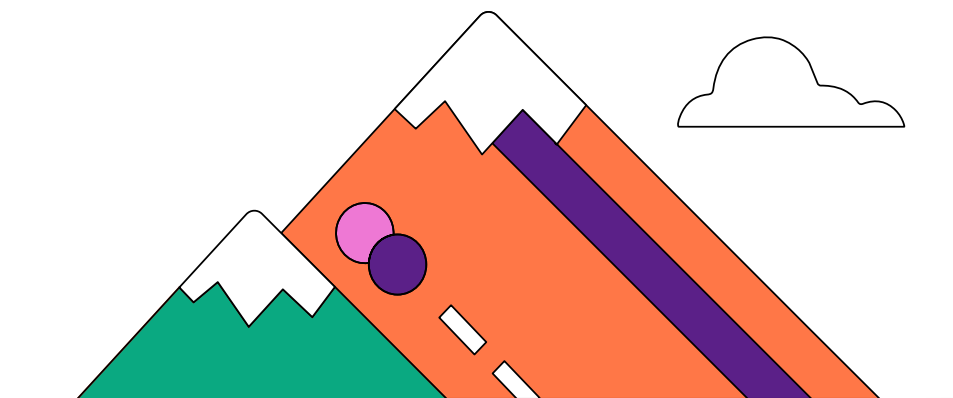
ਜਦਕਿ ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ ਨਾਲ ਨਪਿਟਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਹੀ-ਖਾਤੇ ਵੱਚਿੱ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਪਰ ਕੁਝ ਕਰਜ਼ੇ ਵਹੀ-ਖਾਤੇ ਵੱਚਿੱ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਵਿੱ ਕੀ ਵਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਲੋਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ। ਦਵਿਲੀਆ ਹੋਣ ਨਾਲ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਫਾਈਲ

ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਰਵੇ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਰਜਿਸਟਰ ਵੱਚਿ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਵੋ ਕੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਵਿੱ ਪ੍ਰਭਾਵਤਿ ਕਰੇਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਦਵਿਲੀਆ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਸਿਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਨੌਕਰੀ ਛੁੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਬੈਂਕ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਬੰਦ ਜਾਂ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਸਿ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਿਫ਼ ਇੱਕ ਮੂਲ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦਵਿਲਾਆ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੀਨਊ ਨਾ ਕਰਨ।

ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵੱਚਿ ਦੇ ਕਸਿਮਾਂ ਦਾ ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

1. ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਰਿਆ (MAP) ਸਬੰਧੀ ਦਵਿਲੀਆਪਣ

ਇਸ ਕਸਿਮ ਦੇ ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਘੱਟ ਰਕਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਸਿ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। MAP ਦਵਿਲੀਆਪਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ:*

- ਤੁਹਾਡਾ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵੱਚਿ ਰਹਿਣਾ, ਜਾਂ ਬੀਤੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵੱਚਿ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ £25,000 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਲ £3,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਬਨਿੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।*
- ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਰ ਪੂੰਜੀ ਕੁੱਲ ਮਲਿਆ ਕੇ £2,000 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਸਿ ਵੀ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕੀਮਤ £1,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।*
- ਤੁਸੀਂ ਕਸਿ ਘਰ ਜਾਂ ਕਸਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੋ।
- ਤੁਸੀਂ ਪਛਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵੱਚਿ ਦਲਿਲੀਆ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੋ।
- ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣਾ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ ਕੱਢ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਬੱਚਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਸਰਿਫ਼ Universal Credit ਜਹਿ ਕਾਰਜ-ਸਬੰਧੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਮਲਿਆ ਕੇ ਬਣਦੀ ਹੈ।

*ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਜ਼
ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਾਲ ਮੁਫ਼ਤ ਵੱਚਿ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

2. ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਵਾਲੀਆਪਣ (FAB)

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ FAB ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ: *

- ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ £3,000 ਹੈ।
- ਤੁਸੀਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵੱਚਿ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਪਛਿਲੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵੱਚਿ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵੱਚਿ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।
- ਤੁਸੀਂ ਪਛਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵੱਚਿ ਦਵਾਲੀਆ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੋ।

*ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ
ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਾਲ ਮੁਫਤ ਵੱਚਿ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

FAB ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ:

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਾਕਾਰ (ਜੋ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵੱਚਿ ਸਾਰੇ ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇਖਦਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ £150 ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਲਾਭ ਮਲਿਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ

ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਚਿ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ £3,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। *

- ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬਜਟ ਦਖਿਅਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ

ਕੋਲ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਸੇ ਬੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਦਵਾਲੀਆਪਣ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

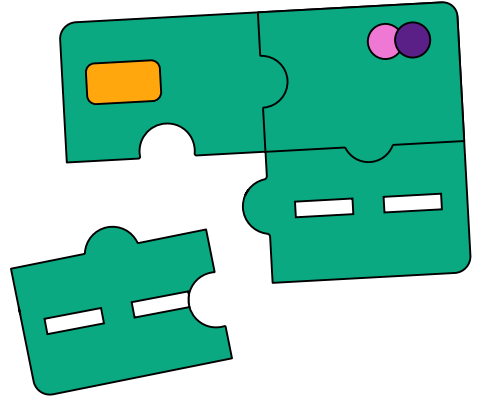
ਟਰੱਸਟ ਡੀਡ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਰਜ਼ ਲਾੌਤੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਕਸਿਮ ਦਾ ਦਵਿਾਲੀਆਪਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੋਗ ਬਣਨ ਲਈ, ਤੁਹਾਡਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ:

- ਤੁਸੀਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ।
- ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ £5,000 ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਸਰਿਫ਼ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
- ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਵਿਾਲੀਆ ਨਹੀਂ ਹੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕਰਜ਼ ਲਾੌਤੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਇੱਕ ਦਵਿਾਲੀਆਪਣ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬਜਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕੰਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਹਿੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਮਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਵਿਾਲੀਆਪਣ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਾਸਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋਗੇ,

ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੇਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋਗਾ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਡੀਡ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਨਪਿਟਣ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਖੋਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਹੀ-ਖਾਤੇ ਵੱਚੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰੋਗੇ। ਪਰ ਕੁਝ ਕਰਜ਼ੇ ਵਹੀ-ਖਾਤੇ ਵੱਚੋਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਵਿੱ ਕਿ ਵਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਲੋਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ।

ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਡੀਡ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਰਵੇ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਰਜਿਸਟਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮਿ ਭੁਗਤਾਨ

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਵੱਧਿ ਪੈਸੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮਿ ਨਪਿਟਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਮਿਤ ਹੋਣਗੇ, ਜਾਂ StepChange ਜ਼ਰੀ ਤੀਜੀ-ਧਰਿ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮਿ ਭੁਗਤਾਨ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਸਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਵਹੀ-ਖਾਤੇ ਵੱਧਿ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵੱਧਿ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

3. ਛੋਟੀ-ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੱਦੋ-ਜਹਦਿ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛੋਟੀ ਹੀ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਛੋਟੀ-ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਸ਼ਿਚਤਿ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਲੈਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤਕ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਧਿ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤੀਜੀ-ਧਰਿ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਤਾ, ਜਵਿੰ ਕੀ StepChange ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਰਜ਼ੇ ਸਲਾਹ ਲੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕੋਈ ਬਜਟ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ

ਸਮਝਣ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਛੋਟੀ-ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਪਿਟਣਗੇ, ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੀਹ-ਤੇ-ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦੇਣਗੇ।

ਮਦਦ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਸਿਮਾਂ

ਕਈ ਵਾਰ, ਕਰਜ਼ ਕਸਿ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਰਿਫ਼ ਇੱਕ ਭਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਿਾਰਸ਼ਿ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

moneyadvicescotland
Scotland's Money Charity

www.moneyadvicescotland.org.uk

SAMH
Scottish Action for Mental Health

www.samh.org.uk

SHELTER
SCOTLAND

<https://scotland.shelter.org.uk>

citizens
advice
scotland

www.cas.org.uk

MACMILLAN
CANCER SUPPORT

www.macmillan.org.uk

christians
against
poverty
CAP

www.capscotland.org

ਇਹ ਗਾਈਡ ਪਾਲਸ਼ਿ, ਪੰਜਾਬੀ
ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਵੱਚ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਜੋਂ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਨ ਲਈ,
www.stepchange.org/scotland 'ਤੇ ਜਾਓ

ਅਸੀਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ
ਇਹ ਗਾਈਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ

StepChange Debt Charity Scotland ਇੱਕ ਪੰਜੀਕ੍ਰਤਿ ਚੈਰਟੀ ਹੈ, ਜਸਿਦੇ ਨੰਬਰ 1016630 ਅਤੇ SC046263 ਹਨ, ਅਤੇ ਫਾਈਨੈਨਸ਼ਿਅਲ ਕੰਡਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤਿ ਹੈ। StepChange Financial Solutions, Consumer Credit Counselling Service (Equity Release) Ltd ਦਾ ਇੱਕ ਪੰਜੀਕ੍ਰਤਿ ਟਰੇਡਿੰਗ ਨਾਮ ਹੈ, ਜੋ ਫਾਈਨੈਨਸ਼ਿਅਲ ਕੰਡਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤਿ ਹੈ।